

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 319/2010-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 7. decembra 2010 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť Ing. Z. S., K., zastúpenej advokátkou JUDr. Ľ. R., K., pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 23 P 224/1995 a postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 7 CoP 137/2010 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. Z. S. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 23 P 224/1995 p o r u š e n é b o l o .

2. Základné právo Ing. Z. S. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Košiciach v konaní vedenom pod sp. zn. 7 CoP 137/2010 **p o r u š e n é n e b o l o .**

3. Okresnému súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 23 P 224/1995 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných priet'ahov.

4. Ing. Z. S. **p r i z n á v a** finančné zadost'učinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré **j e** Okresný súd Košice II **p o v i n n ý** vyplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Okresný súd Košice II **j e p o v i n n ý** uhradiť Ing. Z. S. trovy právneho zastúpenia v sume 254,88 € (slovom dvestopäťdesiatštyri eur a osemdesiatosem centov) na účet jej právnej zástupkyne advokátky JUDr. L. R., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 319/2010-29 z 21. septembra 2010 prijal s'ťažnosť Ing. Z. S. (ďalej len „s'ťažovateľka“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 P 224/1995

a postupom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 7 CoP 137/2010.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že 22. júna 2001 bol okresnému súdu zákonnou zástupkyňou sťažovateľky podaný návrh na zvýšenie výživného pre (v tom čase) maloletú sťažovateľku, ktorý bol vedený pod sp. zn. 23 P 224/1995, a to napriek tomu, že „*spisová značka predmetného konania obsahuje údaj o roku 1995*“. Od rozvodu manželstva rodičov sťažovateľky bolo výživné pravidelne upravované. Okresný súd na základe protinávru odporcu rozsudkom sp. zn. 23 P 224/95 z 19. októbra 2004 jeho vyživovaciu povinnosť voči sťažovateľke zrušil. Predmetný rozsudok bol sťažovateľke doručený 18. decembra 2004 a 17. januára 2005 proti nemu podala odvolanie. Od roku 2004 okresný súd a krajský súd vo veci nekonali. Dňa 29. apríla 2009 bola sťažovateľke doručená žiadosť okresného súdu o súčinnosť za účelom oznámenia, či jej bol uvedený rozsudok doručený, pretože spis nebol zarchivovaný. Dňa 4. augusta 2009 sťažovateľka podala sťažnosť na priet'ahy v konaní, ktorú adresovala predsedom oboch súdov. Z odpovede predsedu okresného súdu sp. zn. Spr. 129/09 z 5. augusta 2008 sa dozvedela, že predmetný spis bol z dôvodu podaného odvolania 6. decembra 2005 zaslaný krajskému súdu, ktorý však tvrdí, že mu nebol doručený, preto bude vykonaná jeho rekonštrukcia. Sťažovateľka uviedla, že toto konanie trvá už deväť rokov a vo veci dosiaľ nebolo meritórne rozhodnuté, čím dochádza k porušovaniu jej označených základných práv a slobôd.

Sťažovateľka uviedla, že v postupe okresného súdu a krajského súdu vidí porušenie svojho základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia voči okresnému súdu vo výške 4 000 € odôvodnila tým, že dosiaľ vec nie je právoplatne skončená, čo u nej vyvoláva stav právnej neistoty.

Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v konaní vedenom pod sp. zn. 23 P 224/1995 a krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 7 CoP 137/2010 porušili jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby im prikázal vo veci konať bez zbytočných priet'ahov a zaplatiť

primerané finančné zadost'učinenie v sume 4 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 254,88 €.

Dňa 20. októbra 2010 sa s'ťažovateľka vyjadrila k stanovisku okresného súdu a krajského súdu, pričom doplnila aj petit. Ústavný súd sa už nezaoberal doplneným petitom, pretože v súlade so zákonom o ústavnom súde predmet a rozsah konania bol pred ústavným súdom stanovený uznesením o prijatí veci na ďalšie konanie sp. zn. III. ÚS 319/2010 z 21. septembra 2010 a na neskoršie podanie už ústavný súd neprihliadol.

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadril okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom z 27. júla 2010 sp. zn. 1 SprV/406/2010, kde sa uvádza:

„Dňa 15. 4. 2009 bola zákonnou sudkyňou JUDr. G. T. spísaná zápisnica, z obsahu ktorej vyplýva, že predmetný spis bol z dôvodu podaného odvolania zaslaný dňa 6. 12. 2005 na Krajský súd v Košiciach. Zároveň však bolo zistené, že v kanceláriách Krajského súdu v Košiciach takýto spis nevedú a podľa ich názoru im spis ani nebol doručený.

Po uvedenom zistení boli prípismi zo dňa 29. 4. 2009 požiadaní o súčinnosť účastníci konania, ktorí reagovali v priebehu mesiaca máj 2009.

Dňa 29. 6. 2009 boli účastníci konania vyzvaní na doručenie listín a o spoluprácu boli požiadaní okrem odvolacieho aj dva ďalšie košické okresné sudy.

Keďže účastníci konania na výzvu súdu nereagovali, dňa 4. 9. 2009 im bola zasielaná urgencia, na ktorú s'ťažovateľka reagovala prípisom zo dňa 9. 10. 2009, ktorým oznámila, že žiadané listinné doklady má súd zo svojej vlastnej rozhodovacej činnosti založené v súdnom spise. Zároveň oznámila dátum prevzatia rozsudku v danom konaní a dátum podania odvolania voči nemu.

Uznesením zo dňa 12. 11. 2009 bola s'ťažovateľke uložená poriadková pokuta v sume 350,-eur s odôvodnením, že táto bola nečinná a neposkytla súdu potrebnú súčinnosť, čím hrubo s'ťažila postup konania.

Uznesením zo dňa 24. 11. 2009 bola s'ťažovateľke uložená povinnosť v lehote 10 dní predložiť súdu presne špecifikované listinné doklady.

Dňa 22. 12. 2009 bol o súčinnosť požiadaný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a Obvodný úrad v Košiciach a Okresný súd Košice I bol požiadaný o zapožičanie súvisiacich spisov.

Dňa 15. 1. 2010 podala sťažovateľka proti uzneseniu o uložení poriadkovej pokuty a uzneseniu o povinnosti predložiť písomnosti odvolania. Zároveň uviedla, že predkladá písomnosti, ktoré súd žiada.

Dňa 22. 2. 2010 bol predmetný spis v súlade s Rozvrhom práce tunajšieho súdu pre príslušný kalendárny rok a ust. § 51 ods. 4 písm. a) zákona č. 757/2004 Z. z. pridelený do súdneho oddelenia sudkyne JUDr. D. D. v dôsledku dlhodobej práceneschopnosti JUDr. G. T., ktorá trvá od 11.1.2010 doposiaľ.

Nová zákonná sudkyňa zaslala dňa 23. 3. 2010 dotaz na príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny a účastníkov konania predvolala na informatívny výsluch na deň 21. 4. 2010.

Dňa 21. 4. 2010 bola spísaná zápisnica z rekonštrukcie spisu za účasti oboch účastníkov konania a ustanoveného kolízneho opatrovníka.

Dňa 29. 4. 2010 bolo vypracované uznesenie o odpustení poriadkovej pokuty sťažovateľke a dňa 3. 5. 2010 bol zrekonštruovaný spis predložený na rozhodnutie odvolaciemu Krajskému súdu v Košiciach, na ktorom sa nachádza do dnešného dňa.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a chronológiu vo veci vykonaných úkonov je zrejmé, že došlo k strate predmetného spisu, pričom bezprostredne po tomto zistení bola zahájená jeho rekonštrukcia. Zodpovednosť za stratu spisu pritom nemožno jednoznačne ustáliť a pripísať tunajšiemu súdu, keďže šetrením nebolo preukázané, že za ňu nesú zodpovednosť zamestnanci nášho súdu.

Naopak, treba poukázať na nedostatočnú súčinnosť pri rekonštrukcii daného spisu zo strany samotnej sťažovateľky, čo vyplýva z vyššie uvedenej chronológie procesných úkonov.

Nie je tiež pravdivé tvrdenie sťažovateľky, že vo veci nebolo doposiaľ meritórne rozhodnuté, keď sama uvádza, že dňa 18. 12. 2004 jej bol doručený rozsudok zo dňa 19. 10. 2004 v danom konaní, proti ktorému podala odvolanie.“

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadril krajský súd, zastúpený jeho predsedom, listom z 31. augusta 2010 sp. zn. 1SprV/683/2010, kde sa uvádza:

«Zo spisu Okresného súdu Košice II sp. zn. 23 P 224/1995, (v ktorom bola vykonaná rekonštrukcia) vyplýva, že dňa 22. 06. 2001 bol okresnému súdu doručený návrh (v tom čase maloletej) Z. S., nar. ..., bývajúcej v K., zastúpenej MVDr. D. S., nar. ..., bývajúcou v K., proti „odporcovi“ JUDr. T. S., nar..., (v tom čase) bývajúcemu v B., o zvýšenie výživného, (ktoré bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 19. 10. 1999, č. k. 23 P 224/95-63 na sumu 2 200,- Sk) zo sumy 2 200,- Sk na sumu 3 500,- Sk.

Podaním zo dňa 30. 09. 2004 zástupkyňa Z. S. oznamuje súdu, že „svoj“ návrh na zvýšenie výživného berie späť.

Rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 19. 10. 2004, č. k. 23 P 224/95 - 138 bolo konanie o zvýšenie výživného zo strany odporcu v prospech navrhovateľky zastavené. Zároveň súd (tým istým rozsudkom) zrušil vyživovaciu povinnosť odporcu voči navrhovateľke od 01. 12. 2002 do budúca.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka (Z. S.) odvolanie, v ktorom navrhuje zrušiť napadnutý rozsudok a vrátiť vec na ďalšie konanie.

Zo spisového elaborátu zisťujeme, že spis Okresného súdu Košice II sp. zn. 23 P 224/95 sa stratil, čo bolo zistené až 19. 04. 2009 (svedčí o tom záznam na č. 1.1 - 2 spisu).

Okresný súd po tomto zistení začal s rekonštrukciou spisu a po jej ukončení, bol spis predložený dňa 03. 05. 2010 Krajskému súdu v Košiciach (ako odvolaciemu súdu) na rozhodnutie o odvolaní Z. S.

Žiada sa nám poznamenať, že Z. S., ako aj jej zástupkyňa MVDr. D. S. počas rekonštrukcie spisu neposkytovali súdu potrebnú súčinnosť, o čom svedčia ich písomné podania - reakcie - na výzvy súdu o zaslanie písomností (označených vo výzvach súdu), v ktorých (výzvy) označujú za „nezrozumiteľné, lebo žiadané listiny vydal súd a má ich založené v spise“ etc, (vid' č. l. 24 - 25, č. l. 38 - spisu).

Zároveň je treba povedať, že svoj podiel viny má na tom aj súd, (ktorý „vykonával“ rekonštrukciu spisu), lebo účastníkov konania včas a v potrebnom rozsahu „neinformoval“ o tom, že sa spis sp. zn. 23 P 224/1995 stratil a že sa vykonáva rekonštrukcia spisu podľa § 198 vyhl. MS SR č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné súdy, krajské súdy, Špeciálny súd a vojenské súdy.

Odvolací súd pri skúmaní procesných podmienok konania zistil, že v odvolaní, okrem iného, bola odvolateľkou vznesená námietka zaujatosti „súdov“ v Košiciach dôvodiac, že sestra odporcu A. B., rod. S. je dlhoročnou zamestnankyňou „súdu“ v Košiciach.

Predsedníčka odvolacieho senátu listom zo dňa 30. 07, 2010 vyzvala odvolateľku na konkretizáciu námietky zaujatosti, t. j. aby uviedla, proti ktorému, resp. ktorým sudcom jej námietka „smeruje“. Výzvu odvolacieho súdu prevzala matka Z. S., (MVDr. D. S.) dňa 09. 08. 2010.

V konaní vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 23 P 224/95 zisťujeme prieťahy, ktoré boli spôsobené stratou pôvodného spisu.

Nestotožňujeme sa ale so sťažovateľkou v tom, že boli spôsobené aj zbytočné prieťahy v konaní o rekonštrukcii súdneho spisu sp. zn. 23 P 224/1995.

Možno vytknúť súdu, že pri rekonštrukcii spisu nepostupoval dôsledne podľa § 198 cit. vyhlášky, ale na „spomalení“ rekonštrukčných prác na súdnom spise sa podieľala aj sťažovateľka so svojou pôvodnou zástupkyňou svojším prístupom k výzvam súdu.

Z vyššie uvedených dôvodov navrhujeme ústavnú sťažnosť ohľadom porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru v konaní o rekonštrukcii spisu odmietnuť. Neobstojí ani „prikaz“, aby o rekonštrukcii spisu konal Okresný súd Košice II, lebo táto už bola ukončená.»

Predseda okresného súdu v podaní z 19. októbra 2010 a predseda krajského súdu v podaní z 31. augusta 2010 uviedli, že netrávajú na ústnom pojednávaní vo veci.

Právna zástupkyňa sťažovateľky v podaní z 18. októbra 2010 uviedla, že netrvá na verejnom ústnom pojednávaní.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov..., ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 253/04).

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o zvýšení výživného (v čase podania návrhu bola sťažovateľka maloletá). Takáto vec si vyžaduje vždy osobitnú starostlivosť všeobecného súdu o naplnenie účelu súdneho konania, čo okrem iného znamená, že všeobecný súd má povinnosť organizovať svoj procesný postup tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a skončená [§ 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)] a aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa naň osoba obrátila so žiadosťou o rozhodnutie (pozri napr. I. ÚS 54/02, I. ÚS 194/03). V tejto súvislosti aj Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) zdôraznil, že ak sú predmetom konania vzájomné vzťahy medzi rodičmi a deťmi, konaniu o týchto vzťahoch príslušné súdy majú venovať „mimoriadnu

starostlivosť, pretože procesné omeškanie v takejto veci môže mať za následok de facto rozhodnutie o otázke predloženej súdu“ (pozri H. v. Spojené kráľovstvo, rozsudok z 8. júla 1987, § 85).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní okresného súdu a krajského súdu došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Ústavný súd (ako ESLP) pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa.

Pri vyhodnotení doterajšieho konania vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 23 P 224/1995 a na krajskom súde pod sp. zn. 7 CoP 137/2010 podľa troch označených základných kritérií ústavný súd dospel k týmto záverom:

1. Predmetom konania vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 23 P 224/1995 a na krajskom súde pod sp. zn. 7 CoP 137/2010 je zvýšenie výživného, ktoré tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, a vec z právneho a skutkového hľadiska nevykazuje znaky náročnosti. Ústavný súd vychádzajúc z doterajšej dĺžky konania, jeho priebehu a dosiaľ dosiahnutých výsledkov v závere konštatuje, že nezistil také okolnosti, ktoré by zdôvodňovali priebeh konania jeho zložitost'ou. Z hľadiska povahy veci pritom ide o vec, ktorá sa týkala na začiatku aj maloletého dieťaťa, ktorá vo všeobecnosti vyžaduje postup okresného súdu s osobitnou rýchlost'ou. Z toho dôvodu ústavný súd pri hodnotení priet'ahov v konaní prihliada na túto povahu veci (I. ÚS 54/0, IV. ÚS 31/06).

2. Pokiaľ ide o správanie s'ťažovateľky v preskúmvanej veci, ústavný súd zistil, že s'ťažovateľka, resp. jej zástupkyňa neprispeli k predĺženiu súdneho konania. Okresný súd a krajský súd vo svojich vyjadreniach poukázali, že s'ťažovateľka neposkytla potrebnú súčinnosť pri rekonštrukcii spisu, keď uviedla, že okresný súd má vyžiadané doklady z vlastnej rozhodovacej činnosti v spise. Avšak zo strany s'ťažovateľky k tomu došlo z toho

dôvodu, že okresný súd si od nej vyžiadal doklady bez toho, aby ju informoval o strate a rekonštrukcii spisu. Pri hodnotení správania sťažovateľky ako účastníka súdneho konania dospel ústavný súd k záveru, že sťažovateľka neprispela k predĺženiu doterajšej doby konania.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup okresného súdu a krajského súdu. Ústavný sa zaoberal postupom okresného súdu a krajského súdu v posudzovanej veci, a to nielen z hľadiska sťažovateľkou namietaných (označených) období, ale aj z hľadiska celkového priebehu posudzovaného súdneho konania.

Z predloženého rekonštruovaného spisu sp. zn. 23 P 224/1995 vyplýva, že 22. júna 2001 bol okresnému súdu doručený návrh na zvýšenie výživného pre vtedy maloletú Z. S. Výživné bolo ostatnýkrát upravené rozsudkom z 19. októbra 1999 na sumu 2 200 Sk. Podaním z 30. septembra 2004 sťažovateľka zobrala návrh na zvýšenie výživného späť. Rozsudkom okresného súdu sp. zn. 23 P 224/1995 z 19. októbra 2004 bolo konanie o zvýšenie výživného zo strany odporcu v prospech sťažovateľky zastavené. Zároveň bola zrušená vyživovacia povinnosť odporcu voči sťažovateľke od 1. decembra 2002 do budúca. Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka 17. januára 2005 odvolanie, v ktorom navrhuje zrušiť napadnutý rozsudok a vrátiť vec na ďalšie konanie.

Dňa 6. decembra 2005 bola vypracovaná predkladacia správa a spis mal byť predložený krajskému súdu na rozhodnutie o opravnom prostriedku. Okresný súd nevie hodnoverne preukázať predloženie spisu krajskému súdu. Okresný súd zistil stratu spisu až 19. apríla 2009 a prikročil k jeho rekonštrukcii. Dňa 3. mája 2010 bol spis predložený na krajský súd na konanie o odvolaní sťažovateľky zo 17. januára 2005, kde konanie prebieha dosiaľ.

Skutočnosť, že malo dôjsť k strate spisu ešte v roku 2005, nemôže byť v žiadnom prípade pripočítaná na ťarchu účastníkov konania a nemá povahu okolností, ktoré by vylučovali zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci

občana, ktorý sa naň obráti (I. ÚS 181/05) a nie je ani zákonnou prekážkou jeho ďalšieho postupu podľa § 107 a nasl. OSP (IV. ÚS 126/04).

Ústavný súd preto po zvážení všetkých okolností dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23 P 224/1995 bolo porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti namietala aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 CoP 137/2010.

Ústavný súd zistil, že krajskému súdu bola vec predložená 3. mája 2010. Sťažnosť sťažovateľky bola doručená ústavnému súdu už 22. júna 2010 a prijatá na ďalšie konanie 21. septembra 2010.

Ústavný súd konštatuje, že dĺžka konania vedeného krajským súdom (dosiaľ trvá spolu iba sedem mesiacov) oproti postupu okresného súdu, ktorý predovšetkým nesie zodpovednosť za dobu predĺženia posudzovaného konania, nedosiahla s prihliadnutím na ostatné relevantné okolnosti prípadu úroveň odôvodňujúcu záver o porušení základného práva sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy [resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (podobne III. ÚS 30/03, III. ÚS 24/04, III. ÚS 67/04)].

Vzhľadom na uvedené okolnosti danej veci ústavný súd preto vyslovil, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 7 CoP 137/2010 základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) porušené nebolo (bod 2 výroku nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva a slobody porušil, vo veci konal [podobne aj § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde].

Ústavný súd preto okresnému súdu ako porušovateľovi základných práv sťažovateľky prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 23 P 224/1995 konal bez zbytočných prietáhov (bod 3 výroku nálezu), keďže vec nebola právoplatne skončená a okresný súd bude ešte doručovať rozhodnutie odvolacieho súdu účastníkom konania, prípadne vykonávať ďalšie úkony, ak jeho rozhodnutie bude krajským súdom zrušené.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, priznané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa odseku 5 citovaného zákonného ustanovenia ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti žiadala priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 4 000 € proti okresnému súdu, poukazujúc najmä na celkovú doterajšiu dĺžku konania pred okresným súdom.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno spravodlivo žiadať, aby fyzická osoba čakala na výsledok konania o zvýšenie výživného, ktoré nie je právoplatne skončené ani po 9 rokoch. U sťažovateľky oprávnené takýto postup okresného súdu vyvoláva stav právnej neistoty. Vychádzajúc z tohto pohľadu na pozíciu sťažovateľky, princípov spravodlivosti

a spôsobu zavŕšenia ochrany základných práv s'ťažovateľky, ako aj z konkrétnych okolností tohto prípadu ústavný súd dospel k záveru, že finančné zadost'učinenie v sume 3 000 €, ktoré je okresný súd povinný zaplatiť v súlade s výrokom tohto nálezu s'ťažovateľke, je primeraným zadost'učinením spojeným s porušením označených práv s'ťažovateľky (bod 4 výroku nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania s'ťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. Ľ. R. Právna zástupkyňa s'ťažovateľky si v s'ťažnosti z 21. júna 2010 uplatnila trovy konania v sume 254,88 € za dva úkony právnej služby (prevzatie právneho zastúpenia, s'ťažnosť). Základom na výpočet náhrady za úkon právnej služby je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2009 v sume 721,40 €. Ústavný súd priznal s'ťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v sume 254,88 € a z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby v hodnote po 120,23 € (príprava a prevzatie vecí a písomné vyhotovenie s'ťažnosti). Ďalej ústavný súd priznal právnej zástupkyňi s'ťažovateľky dvakrát náhradu režijného paušálu po 7,21 € podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Ústavný súd vyslovil povinnosť okresného súdu uhradiť trovy právneho zastúpenia právnej zástupkyňi s'ťažovateľky (bod 5 výroku nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2010